

Finanční gramotnost

LUKÁŠ ZAVŘEL

ABSTRAKT. Povíme si pár slov o úrokování, diskontování a finančních tocích, spočítáme si, jak dlouho budeme splácet náš vysněný dům s bazénem a kolik dostaneme v důchodu, a nakonec se podíváme na pojištění.

Motivace

Asi každý z nás se někdy setkal v životě s nabídkami typu „Peníze rychle na ruku“, „Nebankovní půjčka – půjčte si rychle v klidu vašeho domova“ či „SMS půjčka – půjčíme až 10 000 bez ručitele“. Jak moc je pro nás výhodné si takovou půjčku vzít? Spočítáme si následující jednoduchý příklad:

Příklad 1. Půjčte si právě u nás! Nabízíme vám půjčku ve výši 5 000 Kč na 21 dní. Celkově zaplatíte 6 200, jednorázový poplatek tak činí pouze 1 200 Kč. Snadno tak překonáte díru, kterou máte mezi dvěma výplatami a poté půjčku snadno splatíte. Půjčte si ještě dnes. Kolik bude činit RPSN neboli roční procentní sazba nákladů?

Dále bychom se mohli podívat na rozdíl mezi jednoduchým a složeným úrokováním.

Příklad 2. Paní Zavřelová se v roce 1992 při narození svého synáčka rozhodla uložit do banky 1 000 Kč. V roce 2014 se však bojí, že banka zkrachuje, a tak si chce své uložené peníze vybrat a něco svému synáčkovi za ně pořídit. (Pro jednoduchost se výběr uskuteční ve stejný den, jako se uskutečnil před 22 lety vklad). Vklad se úročil složen s roční nominální úrokovou mírou 4% jednou za rok. Jak hodnotný dárek bude moci svému synovi pořídit? O kolik by dárek musel být levnější, kdyby se vklady úročily jednoduše?

Finanční toky

1 000 korun dnes není to samé co 1 000 korun za dva roky, protože dochází ke znehodnocování peněz v čase. Podíváme se nyní na příklady, které vyžadují výpočet budoucí hodnoty.

Příklad 3. Pan Szabados chce založit rodinu, a tak bude za 5 let potřebovat 150 000 Kč na převod buňky koleje do osobního vlastnictví. Nyní má možnost vložit

své úspory na vklad úročný čtvrtletně složeně s roční nominální úrokovou mírou 4,4%. Kolik musí do banky vložit, aby měl za 5 let dostatek peněz?

Příklad 4. Paní Hrušková si plánuje vzít úvěr na 2 roky v hodnotě 150 000 Kč. Splátky žádá pololetní. Banka jí poskytne roční nominální úrokovou míru 6,9%. Paní Hrušková má nyní na účtu 145 000 Kč. Tato částka se jí úročí složeně měsíčně s roční nominální úrokovou mírou 2,5%. Každý půlrok si navíc uloží na účet 3 300 Kč, které ušetří ze mzdy. Bude mít na účtu vždy dostatek peněz na splácení úvěru?

Dále si popovídáme o současných možnostech zhodnocení peněz, spočítáme si, kolik nás bude stát hypotéka na náš vysněný barák s bazénem a také jak vysokou rentu dostaneme, pokud si nyní začneme spořit na důchod. Na závěr se pobavíme o tom, jak funguje pojištění a jak vypadá současný provizní systém při sjednávání pojištění.